В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 103 ЙИЛЛИГИГА

ЛЕНИНИЗМ—ЙЎЛЧИ ЮЛДУЗИМИЗ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

20-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 78 (4794).

20 АПРЕЛЬ ЖУМА 1973 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

«ЛЕНИН ИШ УСТИДА».
РСФСР халқ рассоми П. Васильев (1937 йил) ишлаган расм. (ТАСС фотохроникаси).

АЗИЗ ЗИЁРАТГОҲ

ЕР куррасининг жуда кўп жойларида В. И. Ленин яшаган даргоҳлар бор. Бу жойлар бугунги кунда миннатдор авлодларнинг юксак эътиборига сазовор, энг азиз хотира ва зиёрат масканларига айланиб қолган. «Бу ерда Ленин яшаган» сўзлари ёзилган хотира тахталарини Москва ва Лондонда, Ленинград ва Стокгольмда, Прага ва Парижда, Рига ва Берлинда, Куйбишев ва Женевада ҳамда яна ўнлаб шаҳарларда учратиш мумкин. «Бу ерда Ленин яшаган». Жуда қисқа ва бутун дунё халқлари учун тушунарли ибора. Ленин сўзи ҳозирги кунда жаҳоннинг ҳеч бир ерида изоҳ талаб қилмайди. Унинг ким эканлигини ва қандай ажойиб ишлар қилганлигини ҳамма билади.

Узбекистон пойтахтида жойлашган В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали ҳам ана шундай энг қадрдон зиёратгоҳлардан биридир. Энг чиройли меъморчилик обидаларидан бири бўлган бу кошона Маркс ва Энгельс яратган таълимотнинг гениал давомчиси, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг асосчиси, Совет Социалистик Республикалар Иттифоқининг ташкилотчиси, жаҳон пролетариатининг севимли устози, буюк доҳий Владимир Ильич Лениннинг ҳаёти ва фаолияти, ленинизм ғояларининг тантанаси ҳусусида ҳикоя қилади.

(В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалидан ёзилган репортажни газетамизнинг 2-саҳифасида ўқийсиз).

МАНГУ БАРҲАЁТ, РИВОЖЛАНИБ БОРУВЧИ ТАЪЛИМОТБУЛГАН ЛЕНИНИЗМ ПАРТИЯ ҒОЯВИЙ ҲАЁТИНИНГ МАРКАЗИДА УНИНГ БУТУН РЕВОЛЮЦИОН-ТУБ УЗГАРТУВЧИЛИК ФАОЛИЯТИНИНГ НЕГИЗИ БУЛИБ КЕЛДИ, ҲОЗИР ҲАМ ШУНДАЙ ВА БУНДАН КЕЙИН ҲАМ ШУНДАЙ БУЛИБ ҚОЛАВЕРАДИ. ПАРТИЯ В. И. ЛЕНИННИНГ ҒОЯВИЙ МЕРОСИГА МУРОЖААТ ҚИЛАР ЭКАН, ЛЕНИН ФИКРЛАРИ, ЛЕНИНЧА МЕТОДОЛОГИЯ АСОСИДА КОММУНИСТИК ҚУРИЛИШНИНГ АКТУАЛ ПРОБЛЕМАЛАРИНИ ҲАЛ ЭТИШНИ УЗИНИНГ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ ДЕБ БИЛАДИ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

МАТБУОТ СЎЗИНИНГ ТАЪСИРЧАНЛИГИ

Газетанинг навбатдаги сони босилиб чиқди. Унинг биографияси шу билан тугамайди, балки, ҳақиқатдан эндигина бошланади. Хўш, газетадаги сўзлар қандай таъсир қолдирди? Ҳар қандай газетанинг жанговарлиги, коммунистик қурилишда қатнашиш даражаси оқибатпировардида унинг ғоявий-сиёсий савияси билан кишилар онги ва қалбига, ҳаёт тақозо этувчи амалий проблемаларни ҳал этишга кўрсатган реал таъсири билан белгиланади.

Матбуот — партиянинг оммага, ишларимизнинг боришига ғоявий ва ташкилий таъсирнинг энг кучли воситаларидан биридир. КПССнинг XXIV съезди газета ва журналларнинг ишини янада яхшилаш, газета мақолалари оперативлиги ва таъсирчанлигини ошириш зарурлигини уқтириб ўтди. Беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилида, ҳар бир участкада зарбдор меҳнат қилиниши лозим бўлган йилда ана шу талаб айниқса зўраяди.

КПСС Марказий Комитетининг «Литва ССР матбуотида социалистик мусобақа масалаларининг ёритилиши тўғрисида» яқинда қабул қилган қарорида бугунги кундаги матбуот ишининг принципиал йўналишлари, матбуот саҳифаларидаги хабар, мақолаларнинг таъсирчанлигини кучайтириш йўллари чуқур очиб берилган. Бу хужжат катта сиёсий аҳамиятга эгадир. Қарорда берилган баҳо ва чиқарилган хулосалар Литва партия ташкилоти доирасидан чиқиб барча иттифоқдош республикалар, барча областлар коммунистлари, матбуот ходимларини зарур йўлланма билан қуроллантиради.

Меҳнаткашларни план топшириқларини, социалистик мажбуриятларни тўла ва ошириб бажаришга сафарбар этишда, оммавий мусобақани ривожлантиришда матбуот муҳим роль ўйнайди. Партия комитетлари худди шу матбуот орқалигина мусобақа ошкорлигини, қиёсийлигини, ўзаро талабчанлигини кучайтираоладилар ва шундай қилишлари керак.

Матбуот ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, омманинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини ривожлантириш туб проблемаларига эътибор бермоғи лозим. дейилади қарорда, партия бутун экономикамизни интенсивлаш йўлига қатъиян бурилган бир пайтда қолоқлик ва эскиликка, бюрократизм ва масъулиятсизликка қарши янги ва илғор ишларни актив жорий этиш учун кураш жуда муҳим аҳамият касб этади. Партия XXIV съездининг, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати қарорлари сўзсиз бажарилишини назорат этиш, айниқса, изчил ва муросасиз бўлмоғи лозим.

Матбуотнинг таъсирчанлигига ўз-ўзидан эришиб бўлмайди. Матбуотнинг таъсирчанлиги газетанинг талабчанлиги ва принципиаллигига, ҳозирги куннинг энг муҳим, ҳеч кечиктириб бўлмайдиган вазифалари тўғрисида ёза билиш маҳоратига боғлиқ. Газета ёки журнал нимани пропаганда қилаётганлигини, ҳақиқатда ишга тўсқинлик қилаётган кишиларга қарши курашга чақираяптими, ёки «аравани қуруқ олиб қочаяптими», буни ҳар бир редакция коллективи равшан тасаввур этиб олмоғи лозим. Партия комитети ўз органига нақадар эътиборли эканлигини, уни қандай қуллаб-қувватлаётганлигини матбуот сўзининг натижасига қараб беҳато айтиб бериш мумкин.

Ижобий тажрибаларни пропаганда этиш билан айни бир маҳалда айрим коллективларнинг қолоқлик сабабларини, мажбуриятлар бажарилмай қолганлик ҳолларини қатъий очиб бермоқ, хўжасизликнинг конкрет айбдорларини танқид қилмоқ лозим. Газета ва журналларнинг редакциялари мусобақани ташкил этишдаги бюрократик бузилишларга қарши қаттиқ, партиявий нуқтаи назардан туриб курашиб, танқидий материаллар ўз хулосаларининг актуаллиги, ишчанлиги, принципиаллиги билан фарқ қилмоғига эришишлари лозим. Матбуотнинг танқидий мақолалари хусусида кўрилган чоралар тўғрисида жамоатчиликни ўз вақтида хабардор қилиб турмоқ зарур.

Холбуки, баъзи газеталар турли ташаббусларни дарров қўллаб-қувватлагани холда шу ташаббусларнинг иқтисодий жиҳатдан мақбуллигини, ҳаётийлигини, бошқа шароитларда такрорлаш мумкинми, йўқми эканлигини таҳлил қилиб чиқишга жон койитмайди. Баъзи ташаббуслар қизиб авж олишга улгурмаёқ сўниб қолишнинг сабабларидан бири шу эмасмикин? В. И. Ленин илғор тажрибалар, янги меҳнат ва технология методлари кўриб чиқилаётганида матбуот ходимлари ҳар сафар ўзларига: «Хўш шу муваффақиятлар айни нималардан иборат? Бу муваффақиятлар амалда исбот этилганми? Бу муваффақиятлар тўғрисидаги гаплар пуч гаплардан, мақтанчоқликдан, зиёлиларча ваъдалардан... иборат эмасмикан? Муваффақиятларга қандай қилиб эришилди? Бу муваффақиятни янада кенгайтириш учун нималар қилмоқ керак?», — деган саволларни қўйишга маслаҳат берган эди. Муваффақиятга эришилганлиги дарҳақиқат тасдиқланган бўлса, тажриба қўллаб-қувватлашга сазовор бўлса бундай ҳолда ана шу ташаббусни ҳар бир ишлаб чиқариш коллективига ёйишга эришмоқ учун бутун куч-ғайратни сарфлаш матбуотнинг бурчи бўлиб қолмоғи керак.

Матбуотнинг кучи ва обрўси — партия раҳбарлигидадир. Партия комитетлари КПСС XXIV съездидан кейин матбуот иши билан чуқурроқ шуғулланадиган, журналистларнинг ташаббусини яхшироқ қўллаб-қувватлайдиган бўлиб қолди. Илгари кўпгина ҳолларда редакторнинг ҳисоб бериши учун бирон қусур ёки йўл қўйилган бирон хато баҳона қилиб келинган бўлса, эндиликда партия иқтисодий ва социал сиёсатини амалга оширишдаги, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги активлиги, танқид даражаси ва таъсирчанлиги, газеталарда сиёсий информациянинг қўйилиши каби матбуотнинг жуда муҳим масалалари партия комитетларида муҳокама қилинмоқда.

Масалан, «Правда Востока» ва «Советская Белоруссия» каби республика газеталари тўғрисида, «Кузнецкий рабочий» шаҳар газетаси, «Индустриальная Караганда» ва Воронеж областининг «Коммуна» газеталари тўғрисида яхши гаплар айтилмоқда. «Коммунист» ва «Заря Востока» (Грузия), «Вишка»ни (Озарбайжон) ва бошқа бир қанча газеталарни кейинги вақтларда мазмунан ўткир ва кенг оммага манзур бўлган мақолалар бераётган газеталар қаторига киритиш мумкин.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида матбуотга конкрет раҳбарлик қилиш ўрнига ҳамон умумий кўрсатмалар ёки бирон масала хусусида эътироз билдириш билан чекланиб қолаётган, редакцияларнинг майда-чуйда ишларигача аралашаётган партия комитетлари шаънига жиддий мулоҳазалар айтилган. Партия комитетлари танқидга иш билан эмас, балки расмона мактуб билан жавоб беришга уринувчи баъзи корхона, министрлик ва идораларнинг раҳбарларини аёвсиз танқид қилувчи редакцияларни қаттиқ қўллаб-қувватламоқлари керак.

Совет матбуоти мақолалари таъсирчанлигини ошириш тўғрисида партиянинг доимо ғамхўрлик қилиб туриши — марксизм-ленинизм ғоялари пропагандасини янада актив ва муайян мақсад сари йўналтириш коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш учун энг муҳим шартдир.

(«ПРАВДА»нинг 19 апрелдаги бош мақоласи).

21 АПРЕЛЬ—КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК

ЧИРЧИҚЛИКЛАР ШАНБАЛИККА ШАЙ

ЧИРЧИҚ. Шаҳар «Қизил шанбалик» штаби корхоналардаги штаблар раҳбарларининг ахборотини тинглади. 21 апрелда Чирчиқ меҳнаткашларидан 65 минг киши ишга чиқади. «Узбекхиммаш»да иккита турбина компрессори ва иккита иссиқлик ўтказувчи агрегат ишлаб чиқариш мўлжалланди. «Чирчиксельмаш» 20 культиватор ва 10 та ариқ қазийдиган машиналар, трансформатор заводи эса бешта трансформатор кичик станцияларининг комплектини тайёрлайди. Шаҳарликлар шанба куни ишлаган 50 минг сўмдан ортиқ маблағни беш йиллик фондига топширадилар.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЧИГИТ ВА МАККАЖУХОРИ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТУҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 19 АПРЕЛГАЧА БУЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — чигит экилган майдон (гектар ҳисобида), учинчи стун — бажарилиш процента, тўртинчи стун- маккажўхори экилган майдон (гектар ҳисобида), бешинчи стун — бажарилиш проценти.

Оққўрғон	29291	100,0	100,0	4187	107,0
Янгийўл	11896	100,1	100,1	1646	89,5
Бекобод	21524	100,0	100,0	1796	101,2
Чиноз		10548	99,8	1453	88,3
Юқори Чирчиқ		8259	98,5	1246	65,6
Ўрта Чирчиқ		22132	98,0	1510	123,9
Пискент		13371	95,3	1563	103,0
Бўка		20036	94,0	1632	86,5
Калинин		—	—	2030	111,2
Оржоникидзе		—	—	1123	77,1
Бўстонлиқ		—	—	591	69,6
Оҳангарон		—	—	1537	65,5
Область бўйича		137057	97,9	20314	91,6

ИЛҒОРЛАР ДАЛАСИДА

Чигит экиш қисқа муддатларда уюшқоқлик билан ўтказилаётир. Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз механизаторларининг бу соҳадаги меҳнатини ҳар қанча мақтаса арзийди. Хўжаликда экиш агротехника талаблари даражасида адо этилди. Суратда: (чапдан) сеялкачи А. Сафаров ва механизатор Ж. Орипов (ўнгда): звено бошлиғи У. Ермекбоев ва сеялкачи Ю. Еримбетов ўртоқлар. Ўртада эса тўққизинчи бригада даласида сўнгги гектарларга барака уруғи ташланмоқдаа.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотолари.

БУЮК ҲАЁТ САҲИФАЛАРИ

В. И. ЛЕНИН МАРКАЗИЙ МУЗЕЙИ ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИДАН РЕПОРТАЖ

В. И. Ленин РСДРП II съездида нутқ сўзламоқда. Ю. Виноградов расмидан фоторепродукция. (ТАСС фотохроникаси).

УНУТИЛМАС КУН

1970 ЙИЛНИНГ 17 апрели эди. Ҳаяжонли ва тантанали кунлар. Фақат совет халқларигина эмас, балки бутун прогрессив инсоният оташин революционер, бутун дунё пролетариатининг доҳийси, улуғ инсон Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун катта тайёргарлик кўраётган вақт. Худди шу куни серқуёш республикамиз пойтахти Тошкент шаҳрида ўзбек халқининг севимли устоз ва буюк доҳийга бўлган улкан муҳаббати ва садоқати рамзи сифатида Ленин музейи очилди. Бу кун ўзбекистонликлар хотирасида ўчмас из қолдиради.

...Мана муҳташам кошона олдида турибмиз. Унга меҳр ва диққат билан назар соламиз. Бу зиёратгоҳ томон тўхтовсиз ошиқаётган одамлар оқимини кўрамиз. Бу ер пойтахтимиздаги энг гўзал ва гавжум жойлардан бири. Турли миллат ва элат вакиллари, диёримизнинг минглаб меҳмонлари — ўзларининг доҳий Ильичга бўлган энг самимий ҳисларини билдириш, унинг ҳаёти ва фаолиятини янада чуқурроқ ўрганиш учун доимо бу қутлуғ маскан томон йўл оладилар.

Музейнинг бунёд этилиш тарихи билан ҳамма ҳам батафсил таниш бўлмаса керак... Музей лойиҳасини яратиш бўйича эълон қилинган катта конкурсда Москвадаги оммавий томоша бинолари ва спорт иншоотларини экспериментал лойиҳалаш Марказий илмий-текшириш институтининг бир группа архитекторлари яратган лойиҳа ғолиб чиқади.

Архитекторлар Е. Г. Розанов (группа раҳбари), В. И. Шестопалов, инженерлардан В. П. Кричевский, И. А. Ленточников ва Ю. М. Болдичев тайёрлаган лойиҳада музей ишининг ўзига хос барча хусусиятларига асосий эътибор берилиши билан бирга, бу бино буюк доҳийга бағишланган ёрқин архитектура обидаси ҳам бўлиши кераклиги ҳақидаги талаб ўз ифодасини топди.

Лойиҳани амалга ошириш 1968 йил ёз ойида бошланиб, тезда зарбдор умумхалқ қурилишига айланиб кетди. Музей учун республикамиз завод ва фабрикаларидан ташқари РСФСР, Озарбайжон, Литва саноат корхоналари керакли мослама ва материаллар тайёрлаб юборди. Қардош социалистик мамлакатлардан Венгрия Халқ Республикаси кўргазма жиҳозлари ва телевизор аппаратларини, Чехословакия эса ойна ва махсус техник жиҳозларни ишлаб берди.

Узоқ изланишлардан сўнг экспозиция жиҳозларининг асоси қилиб дюралюминийдан тайёрланган витриналар танлаб олинди. Перфорация қилинган бу безакли алюминий музейшуносликнинг кейинги ривожланиши учун бой имкониятлар очиб берганлигини музейнинг 4 мингга яқин экспонатларини икки ҳафта давомида ўрнатилганлиги ўз-ўзидан кўрсатиб турибди.

Лениннинг барча асарлари алоҳида ойнали кессонлар ҳамда айланма тўрт бўлимли витриналарга ўрнатилиб, махсус функционал нур билан улар ост ва уст томонидан ёритилди. Кўпгина доҳий асарлари ва партия тарихига оид энг муҳим ҳужжатлар қизил ранг билан алоҳида ажратилди.

Кўргазма жиҳозларини тайёрлаш ва безатишда Тошкентнинг авиация, электрон-техника, тўқимачилик машинасозлиги, компрессор заводлари, пахтачилик бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси, «Рассом» бадиий комбинати, Ўзбекистон рассомлар союзининг фотостудияси, 2-ҳунар-техника билим юрти, Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти қатнашдилар.

Ўзбекистонда яшовчи юздан ортиқ миллат ва элат вакилларидан ҳар бири ўз улушини қўшган музей қурилиши жараёнининг ўзиёқ совет кишиларининг жонажон Ильичга бўлган чексиз меҳр-муҳаббати, ленинизм ғояларига содиқлиги намойишига айланиб кетади.

...Музей пиллапояларидан кўтарилар эканмиз, қадимий ўймакорлик санъатининг энг ажойиб услубида тайёрланган учта икки табақали эшиклар диққатимизни ўзига тортди. Улардаги 20 квадрат метр ҳажмли ўймакорлик ишларини Ўзбекистон халқ рассоми, СССР Рассомлар Союзининг аъзоси, қўқонлик уста Қодиржон ота Ҳайдаров ишлаган. Шу нарса жуда рамзийдирки, музей бевосита худди шу эшиклардан бошлангандек туюлади. Бу эшикларнинг яратилиш тарихи билан В. И. Ленин ҳаёти ўртасида узвий боғланиш бор.

ДОҲИЙГА АТАЛГАН СОВҒА

1923 ЙИЛ. Москвада ёз тугашига оз вақт қолган. Бутун шаҳар аҳолиси яқиндагина очилган Бутунроссия қишлоқ хўжалиги кўргазмасини зўр қизиқиш билан томоша қиларди. Бу кўргазма халқ хўжалиги ютуқларининг биринчи катта кўриги ҳисобланиб, унга В. И. Ленин алоҳида эътибор берган эди. Ильич кўргазма ташкилотчиларига 1922 йил 14 ноябрь куни ёзган хатида кўргазма натижалари билан жуда қизиқаётганлигини айтиб, унинг ишига катта муваффақият тилаган эди.

Кўргазмада мамлакатимизнинг турли бурчакларидан келган моҳир халқ усталари қаторида 24 ёшлик қўқонлик уста Қодиржон Ҳайдаров ва унинг дўсти 26 яшар Қўзибой Юнусовлар ҳам қатнашаётган эдилар. Ёш усталарнинг қалбларида узоқ сақлаб юрган эзгу орзулари бўлиб, у ҳам бўлса бир дақиқага севимли доҳий ҳузурига кириш, уни ўз кўзлари билан кўриб, ўзбек меҳнаткашларининг саломини етказиш ниятида эдилар. Қодиржон Ҳайдаров В. И. Лениннинг ниҳоятда бандлиги ҳақида кўп эшитган бўлса ҳам ўз орзусининг амалга ошишига ишонди. Москвага жўнашидан аввал доҳийга совға тариқасида 8 қиррали битта катта курси ва 3 та кичик ўтириладиган курсичалар тайёрлади. Совға ёнғоқ дарахтидан ишланиб, курсиларнинг саккиз томони саккиз усулдаги нақшлар билан безатилган эди.

Доҳийга бундай ажойиб совға тайёрланаётганлигини бутун Қўқон биларди. Қишлоқ аҳли бу туҳфанинг Ленин қўлига тегишини чин дилдан истарди. Бундан хабар топган Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ишни синчковлик билан кўриб чиқиб, катта курси устига қуйидаги сўзларни ёзишни таклиф қилади: **«Инқилоб раҳбари, меҳнаткашлар бошлиғи Ленин ўртоққа Фарғона ишчиларидан ҳадъя. 1923 йил. Қодиржон Ҳайдаров».**

...Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг охирги кунларида Ильич саломатлиги ёмонлашиб қолганига қарамай, ўзбек санъаткорлари доҳий билан учрашишга бўлган умидларини йўқотмадилар. Тез кунда қувончли хабар келди: **«20 октябрь куни улар ўз совғаларини Кремлда Лениннинг шахсан ўзига топширишлари мумкин!».** Шу куни уларни Ильичнинг Кремлдаги квартирасида Мария Ильинична Ульянова қабул қилди ва соғлиги янада заифлашгани туфайли шахсан қабул қила олмаслиги ҳақидаги доҳийнинг узурини билдирди.

Мария Ильинична ўзбек санъаткорларининг совғасини Горкида, Ильич ҳузурига олиб кирганида совғалар Владимир Ильични чуқур ҳаяжонга солганлигини ва жуда ёққанлигини Мария Ильинична хотирлайди. Ленин совғаларни ўз хонасида қолдиришни илтимос қилади... Ҳозир ҳам улар Горкида Ильич хонасида турибди.

1923 йил 23 октябрь куни Мария Ильинична доҳийнинг топшириғига биноан унинг усталарга бўлган миннатдорчилигини ёзма равишда маълум қилди:

«Қўзибой Юнусов ва Қодиржон Ҳайдаров ўртоқларга!

Қадрли ўртоқлар!

Владимир Ильич саломингиз ва совғаларингиз учун сизларга ўзининг самимий миннатдорчилиги ва ишларингизда муваффақият тилаш истагини етказишни менга топширди.

Агарда Ильич соғ бўлганда, Сизлар билан Туркистон ҳунармандларининг турмуш ва иш шароити ҳақида ўзи бажонидил гаплашган бўлишига шубҳам йўқ. Афсуски, бу суҳбатни у соғайиб кетгунгача кечиктиришга тўғри келади, ўша кунлар узоққа чўзилмаса керак деган умиддаман.

Сиз, қадрли ўртоқларга, ўзининг самимий саломи билан

Мария УЛЬЯНОВА».

...Ўзбекистон пойтахтида Ленинга бағишланган музей қурилаётганлигини эшитиб, беҳад қувонган Қодиржон ота Ҳайдаров Тошкентга келди. У ўзининг санъати билан музей қурилишига ёрдам бериш истагини билдирди. Моҳир уста янги музей учун донги кетган ўша курсиларнинг айнан нусхасини тайёрлашга киришди. Шу кунларда мазкур курсиларни музейга ташриф буюрган минг-минглаб кишилар катта қизиқиш билан кўрмоқдалар.

Музей эшикларидан ичкари кириш билан унинг улкан, улуғвор зали бошланади. Бу умумий кириш залининг қурилиши ҳам миллий меъморчилик анъаналарига асосланган. Икки ён томондаги мармар деворларга рус ва ўзбек тилларида: **«Лениннинг порлоқ даҳоси инсониятга коммунизм йўлини ёритиб турибди»** деган сўзлар нақш этилганки, улар доҳийнинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида бошланадиган ҳаяжонли суҳбатнинг сарлавҳасидек туюлади.

МУЗЕЙ ЗАЛЛАРИ БЎЙЛАБ

ҚАРШИМИЗДА В. И. Лениннинг саккиз метрлик салобатли мармар ҳайкали. Уни СССР Бадиий Академиясининг президенти, Ленин мукофотининг лауреати, академик Николай Васильевич Томский ишлаган. Бутун деворни эгаллаб турган мозаикани эса Москвадаги аввалги Строганов номли билим юрти монументалистлари яратган. Бу паннода Ўрта Осиё халкларининг ҳаёти Ленин йўлидан ривожланаётганлиги акс эттирилган.

Иккинчи қаватдаги кўргазма залларининг икки ярим мингдан ортиқ квадрат метр майдонни эгалловчи музей экспозициясида тўрт мингга яқин турли экспонатлар: доҳий қўлёзмаларининг фотонусхалари, рус, ўзбек ва бошқа тилларда чиққан асарларининг биринчи нодир нашрлари, фото суратлар, партия тарихига оид муҳим ҳужжатлар, Ленин образини катта маҳорат билан талқин қилувчи бадиий тасвирий асарлар, турли электр-автоматик карталар ва макетлар, ҳайкал ва рамзий шаклларни учратиш мумкин.

Улар орасидан бутун мамлакатимиз бўйлаб йиғилган материаллардан ташқари барча социалистик мамлакатлар ҳамда Япония, Канада, Италия, Аргентина, Чили, Финляндия, Ҳиндистон, Бразилия ҳамда Араб республикаларидан юборилган, бутун дунё халқларининг Ильичга бўлган улкан муҳаббатини ифодаловчи нодир совға ва ҳужжатлар ҳам ўрин олган. Музей учун дунёнинг 30 га яқин мамлакатидаги давлат ва жамоат ташкилотлари ўз тилларида нашр этилган В. И. Ленин асарлари ҳамда доҳий ҳаёти ва фаолияти ҳақидаги қизиқарли китобларни юборган.

БИРИНЧИ ЗАЛ «В. И. Лениннинг болалик ва ўсмирлик йиллари, революцион фаолиятининг бошланиши. 1870—1893 йиллар» ҳақида ҳикоя қилади. Экспонатлар орасида доҳийнинг отаси — Волга бўйи атрофидаги шаҳар ва қишлоқларда маърифатнинг ривожланиши учун катта ҳисса қўшган илғор рус демократи Илья Николаевич Ульянов (1831—1886), онаси — врач оиласида тарбия топган, бадиий адабиёт ва музикани севган, бир қанча чет тилларини мукаммал билувчи, бутун умрини болаларини тарбиялаш ишига бағишлаган камтарин аёл Мария Александровна Ульянова (1835—1916), севимли акаси, жасур революционер Александр Ильич (1866—1887), революцион фаолиятидаги яқин ёрдамчилари — Анна Ильинична Ульянова — Елизарова (1864—1935), Ольга Ильинична (1871—1891), Дмитрий Ильич (1874—1943) ва Мария Ильинична (1878—1937) ҳақида кўпгина тарихий материаллар ўрин олган.

Владимир Ильичнинг Симбирск гимназиясида эришган ютуқларини акс эттирувчи, Қозон университети юридик факультетининг талабаси 17 ёшли Володянинг революцион тўқнашувда қатнашганлиги учун университетдан ҳайдалиши, қамоққа олиниши ва бир йилга Кокушкина қишлоғига бадарға қилиниши — доҳийнинг буюк революцион фаолияти бошланишини кўрсатувчи материаллар ҳам ғоятда қизиқарлидир.

ИККИНЧИ ЗАЛ. «Россия революцион пролетариатининг доҳийси. 1893—1900 йиллар» деб аталади.

Ленин раҳбарлигида 1895 йили тузилган ва «Петербург ишчилар синфини озод қилиш учун кураш союзи» деб ном олган ташкилотнинг революцион ғояларни кенг тарғиб қилиши йирик корхоналарда иш ташлашлар, стачкалар уюштиришдаги фаолияти Россияда революцион ж а р а ё н и н и н г ўсишида муҳим босқич ҳисобланади. Янги ташкилот фаолиятидан қаттиқ ҳаяжонга тушган подшо ҳокимияти уни тезда йўқотиш чораларини кўради. 1895 йил 8 декабрдан 9 декабрга ўтар кечаси ташкилотнинг актив аъзолари қамоққа олиниб, уларнинг энг хавфлиси ҳисобланган 25 ёшлик Владимир Ульянов Петербург турмасининг олтинчи қаватидаги алоҳида 193-хонасига қамаб қўйилади. Орадан 14 ой ўтгач, барча текшириш ишлари тугагандан сўнг у уч йилга Шарқий Сибирнинг энг узоқ қишлоқларидан бири Шушенскка сургун қилинади.

Музейда доҳийнинг Сибирда ёзиб тугатган 30 дан ортиқ асарларидан бири — «Россияда капитализмнинг ривожланиши. Йирик саноат учун ички бозорнинг вужудга келиш процесси» китобининг биринчи нашрини кўрамиз. У 1899 йили М. И. Водовозова томонидан Петербургда нашр қилинган ва конспиратив сабабларга кўра авторнинг номи Владимир Ильин деб кўрсатилган.

УЧИНЧИ ЗАЛ. «Янги типдаги марксистик партия учун кураш. 1900 — 1904 йиллар». Бу йилларда Ленин редакторлиги остида Германиянинг Лейпциг шаҳрида чиққан, Россия социал-демократларининг биринчи марксистик газетаси «Искра» саҳифаларида Марказий Россиядаги воқеалар билан бирга Туркистон ўлкасидаги халқларнинг оғир аҳволини тасвирловчи мақолалар билан танишиш мумкин. Булардан ташқари 1901 йилдан бошлаб Владимир Ильич қўллай бошлаган «Ленин» тахаллуси билан нашр қилинган мақола ва асарлар, РСДРПнинг II съезди материаллари ва бошқа муҳим партиявий аҳамият касб этувчи ўнлаб ҳужжатлар бор.

ТЎРТИНЧИ ЗАЛ «Чоризмга биринчи ҳужум. 1905 — 1907 йиллар». В. И. Лениннинг биринчи рус революциясини таҳлил қилувчи, унинг асосий сабоқларини кўрсатиб, кейинги революцион ҳаракатлар учун амалий хулосалар чиқарувчи, большевистик партиянинг оппортунистик оқимларга қарши кураши ҳақидаги асарлари залнинг марказий экспонатларидир. Бу ерда, шунингдек, Россия марказидаги кучли революцион тўлқиннинг Туркистонга ҳам етганлиги, Тошкент, Самарқанд, Қўқон, Чоржўй каби кўплаб шаҳарларда бўлган ишчи ва солдатларнинг революцион чиқишларида РСДРП Тошкент бўлимининг етакчи йўлини кўрсатувчи ўнлаб янги материалларни учратиш мумкин.

Музейнинг қолган залларини айланар э к а н м и з, реакция йилларида партияни сақлаш у ч у н кураш, революциянинг янгидан юксалиш йиллари воқеалари, В. И. Лениннинг биринчи жаҳон уруши ва февраль революцияси давридаги фаолияти билан танишишингиз мумкин.

8-9-10-ЗАЛЛАРДАГИ материаллар доҳийнинг Улуғ Октябрь Социалистик Революциясининг илҳомчиси ва раҳбари сифатидаги сиймосини гавдалантиради. Янги ишчи-деҳқонлар ҳукуматининг биринчи декретлари ва қарорлари, Туркистонда Советлар ҳокимиятининг ўрнатилиши, халқаро ишчилар ҳаракатининг Совет мамлакатини қўллаб-қувватлагачлиги тўғрисидаги ўнларча ҳужжатлар ана шу бўлимлар жавонларидан ўрин олган.

ЎН БИРИНЧИ залдаги материаллар орасида Ленин имзолаган «Россия халқлари ҳуқуқларининг деклорацияси», «Россия ва Шарқнинг барча мусулмон меҳнаткашларига», «Меҳнаткаш ва эксплуатация қилинувчи халк ҳуқуқлари декларацияси», «Тошкентда бўлаётган Туркистон ўлкаси советлари съездига, Иброҳимовга ва Клеблеевга», «Туркистондаги суғориш ишларига 50 миллион сўм пул чиқариш ва суғориш ишларини ташкил қилиш тўғрисида» каби машҳур ҳужжатлар билан бирга олим ва техникларнинг катта группаси томонидан тайёрланган Кремлдаги доҳий ишхонасининг айнан нусхасини кўриш мумкин.

ЎН ИККИНЧИ бўлимдаги 200 дан ортиқ экспонатлар орасида Мудофаа Советининг раиси В. И. Лениннинг 14 чет эл давлатлари ҳарбий интервенцияси ва ички контрреволюцион кучларга қарши курашини тавсифловчи, граждалар уруши пайтида Туркистонда бўлаётган воқеалар ривожига катта эътибор билан қараганлигини кўрсатувчи, **ЎН УЧИНЧИ** залдаги доҳийнинг мамлакат экономикасини социалистик асосда ривожлантириш бўйича олиб борган фаолиятини тўлиқ ёритиб берувчи материаллар ҳам музейга келувчилар эътиборини ўзига жалб қилади.

Атоқли ўзбек ёзувчиси Комил Яшин: **«Ўзбек халқи ўз озодлиги, тенг ҳуқуқлиги, равнақи, мустақил давлатга эгалиги билан ленинча доно сиёсатдан, у тузган Коммунистик партиянинг амалий фаолиятидан беҳад миннатдордир. Чунки ҳозирги Ўзбекистоннинг индустриялашган қудрати — бу Ленииндир. Республикамиз қишлоқ хўжалигининг гуркираб ўсиши — бу Ленииндир. Унутилган, мазлум, азалдан қул қилиб келинган Шарқ хотин-қизларининг ёруғликка чиқиши, эркаклар билан теппа-тенг ҳуқуққа эга бўлиши — бу Ленииндир. Халқ маданиятининг равнақ топиши, халқ оммасининг онгини ёритган билим зиёси — бу ҳам Ленииндир.**

Ленин туфайли юзага келган мана шу муъжизаларга қараб туриб, ким айтаолади, ким ҳам ўйлайдики, унинг қадами бу ёшарган тупроққа етмаган, у ҳеч қачон бу ерда бўлмаган деб? Бўлган! Унинг қадами бу ерга етган!» — деган эди.

Ҳар дақиқада, ҳар соатда, ҳар куни, ҳар йили Ленин сиймосини соғиниб, у билан суҳбат қуришни истаб музей томон йўл олган миллионлаб кишилар бу сўзларнинг юз чандон тўғрилигига амин бўлмоқдалар.

Ленин ҳамиша барҳаёт! Ленин ҳамиша биз билан! Унинг даҳоси коммунизм йўлини нурафшон ёритиб турибди!

С. САИДҚОСИМОВ,
В. И. Ленин Марказий Музейи Тошкент филиалининг илмий ходими.

Р. УМАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

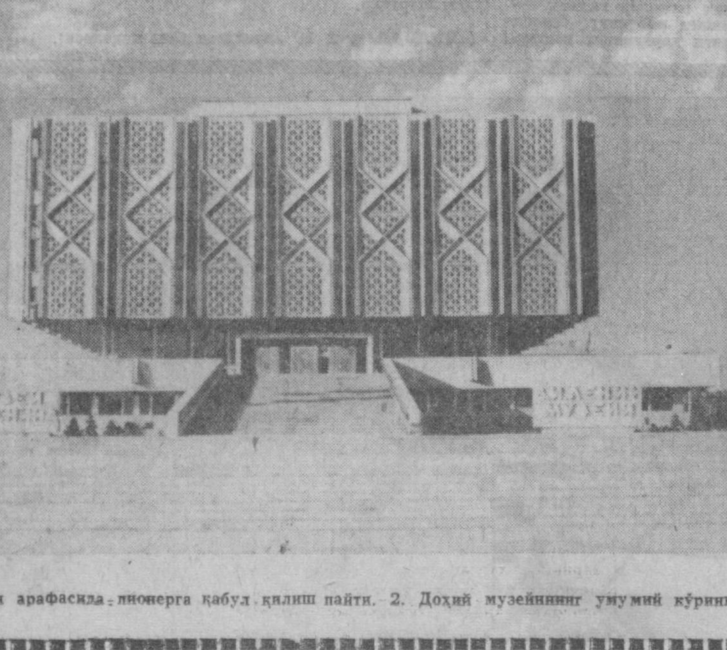

СУРАТЛАРДА: (чапдан ўнгга) 1. В. И. Ленин туғилган кун арафасида пионерга қабул қилиш пайти. 2. Доҳий музейининг умумий кўриниши. 3. Музей директори Х. Р. Мусахонова миллионинчи томошабинга эсдалик совғаси топширмоқда.

В. Турусов фотолари.

ИЛҒОР СУТ СОҒУВЧИЛАРГА ТЕНГЛАШИНГ!

ОБЛАСТИМИЗ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА БИРИНЧИ КВАРТАЛДА СУТ СОҒИБ ОЛИШ ҚАНДАЙ ЯКУНЛАНДИ

Ўтган йилги якунлар областимизда сигирлардан кўп сут соғиб олиш учун барча хўжаликларда бу соҳага жиддий эътибор берилганлигини кўрсатади. Чорвадорлар ўртасида бошланган социалистик мусобақа юбилей йилида муваффақиятли якунланди.

Область чорвадорлари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи — учинчи йилида эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш билан бирга янада юқори кўрсаткичларга эришиш тадбирларини белгилаганлар. Улар область бўйича ҳар бир сигирдан 2550 килограммдан сут соғиб олиш юзасидан ўз зиммаларига юксак социалистик мажбурият қабул қилганлар. Илғор хўжаликларда ва районларда ана шу социалистик мажбуриятни шараф билан бажариш учун барча тадбирлар кўрилмоқда ва улар амалга оширилаётир. Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоз чорвадорлари ўз колхозларининг чорвачилик соҳасидаги шуҳратини яна тиклаш мақсадида намуна кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам улар 1973 йил биринчи кварталида ҳар бир сигирдан бултурги шу вақтдагига қараганда 224 килограммдан кўп сут соғиб олиб, область колхоз ва совхозлари ўртасида биринчи ўринни эгалладилар. Уч ой давомида ҳар бир сигирдан 990 килограммдан сут соғиб олинди, қўшни «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозидан ўзиб кетдилар.

Шунингдек, Оққўрғон районидаги Димитров номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» каби кўпгина хўжаликларда ўтган йилнинг шу вақтидагига қараганда сут соғиб олиш бирмунча оширилди.

Лекин сут соғиб олишда қатор хўжаликлар бултурги кўрсаткичдан анча паст натижага эришдилар. 42 колхозда, 21 совхозда сут соғиб олиш бултурги шу вақтдагига қараганда камайиб кетди. Янгийўл районидаги Калинин номли, Чиноз районидаги Энгельс номли колхозларда, илгарилари чорвачилик соҳасида донги кетган «Чиноз» совхоз-техникумида, Калинин районидаги «Москва», 1-«Назарбек», Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозларида сут соғишда олдинга кетиш ўрнига орқада қолинмоқда. «Чиноз» совхоз-техникуми бошқаларга намуна кўрсатиш ўрнига, нима сабабдандир кейинги вақтда сут соғиб олишда судралиб қолмоқда. Бу хўжаликда 1973 йилнинг биринчи кварталида ўтган йилнинг шу даврдагига қараганда ҳар бир сигирдан 30 килограммдан кам сут соғиб олинган. Совхоз-техникум директори Камол Аъзамов мажлисларда коллектив номидан жуда катта ваъдалар берган бўлишига қарамай, у ўз сўзининг устидан чиқмаётир. Бизнингча, ем-хашак базаси яхши йўлга қўйилган, илғор чорвадорлар меҳнат қилаётган, кўп йиллик тажриба орттирилган бу ерда кўрсаткичларнинг мўлжалдагидан паст бўлиши ҳеч кимни қаноатлантирмайди.

Шунингдек, Калинин районидаги «Москва» совхозида бултур биринчи кварталда ҳар бир сигирдан 1000 килограммдан сут соғиб олинган экан. Бу йил эса 594 килограммга тушиб қолган. Оз фурсат ичида ҳар бир сигирдан 406 килограммдан кам сут соғиб олинганлигини қандай характерлаш мумкин. Совхоз директори ўртоқ Эгамбердиев чорвачилик соҳасидаги камчиликларнинг содир бўлишига нималарни сабаб қилиб кўрсатаркин?!

Чорвадорларнинг шу кунлардаги асосий вазифаси биринчи кварталда йўл қўйилган камчиликларни тезда тугатишдан, фермаларда ишни пухта ташкил этилишига эришишдан иборатдир. Шундай ишлаш зарурки, биринчи кварталдаги камоматни иккинчи кварталда тўлдириш, сигирлардан кўпроқ сут соғиб олиш учун уларнинг боқувини яхшилаш, бунда молларга кўк, ширали озуқаларни едиришга алоҳида эътибор бериш шу куннинг муҳим вазифасидир.

Газетамизда бугун эълон қилинаётган маълумотда биринчи кварталда ҳар бир сигирдан 900 килограммдан ошириб сут соғиб олган хўжалик 3 та, 800 килограммдан зиёдаси 1 та, 700 килограммлиги 6 та, 200—300 килограммдан ортиқ сут соғиб олган колхозлар 33 та. Агар мана шу хўжаликлар ҳам ҳеч бўлмаса ўрта даражадаги колхоз-совхозларга етказиб сут соғиб олганларида областимизда яна ҳам юқори кўрсаткичга эришилган бўлар эди. Қолоқларни ўрталар, ўрталарни илғорлар даражасига кўтариш сут соғиб олишни кўпайтиришда муҳим резерв. Шунинг учун колхоз ва совхозларда чорвачиликка ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилиниши, сут соғувчи, мол боқувчи ва барча ферма ходимлари ўртасида ишнинг пухта ташкил қилиниши юзасидан қўшимча тадбирлар белгиланиши, уларнинг яхши ишлашлари учун барча шароитлар яратиб берилиши керак.

Областимиз колхоз ва совхозларида сут соғишни кўпайтириш учун зарур имкониятлар бор. Озуқа экинлари катта майдонларга экилмоқда. Молларни шу хилдаги озуқалар билан боқилиши сутни кўпайтиришда ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Ҳар бир чорвадор ўз зиммасидаги шахсий социалистик мажбуриятини шараф билан бажариш учун астойдил меҳнат қилса, сигирлар боқуви талаб даражасида яхши йўлга қўйилса, мўлжалдаги натижаларга албатта эришилади.

Чорвадорлар ўртасида социалистик мусобақани янада кучайтирайлик. Тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йили биринчи ярмини муваффақиятли якунлаш учун астойдил меҳнат қилайлик!

ОБЛАСТЬ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА СУТ ЕТИШТИРИШ ВА ҲАР БИР СИГИРДАН СУТ СОҒИБ ОЛИШНИНГ 1973 ЙИЛ 1 АПРЕЛГАЧА СОЛИШТИРМА КЎРСАТКИЧЛАРИ ТЎҒРИСИДА

МАЪЛУМОТ

Хўжаликлар	Районлар	Ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут (килограмм ҳисобида): 1973 йилда	Ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут: 1972 йилга нисбатан	Сут етиштириш (тонна ҳисобида): 1973 йилда	Сут етиштириш: 1972 йилга нисбатан
КОЛХОЗЛАР					
Карл Маркс номли	Калинин	990	+227	224	+78
«ЎзССР 40 йиллиги»	Калинин	933	—68	228	—15
Димитров номли	Оққўрғон	911	+123	366	+53
«Октябрь 40 йиллиги»	Бўка	820	—55	90	+11
«Ленин йўли»	Калинин	798	—66	144	—4
Калинин номли	Калинин	772	+36	172	+1
«Политотдел»	Юқори Чирчиқ	754	+14	543	+1
«Ленинский путь»	Юқори Чирчиқ	708	+145	261	+73
«Правда»	Юқори Чирчиқ	707	+70	464	+35
«Ўзбекистон»	Оржоникидзе	704	+88	467	+67
Навоий номли	Калинин	694	+125	165	+33
Калинин номли	Пискент	692	+158	90	+28
Карл Маркс номли	Юқори Чирчиқ	686	+110	159	+29
Вотенцев номли	Оққўрғон	643	+127	95	+20
«Москва»	Калинин	683	+36	72	+5
«Ўзбекистон»	Юқори Чирчиқ	675	+108	274	+38
«Октябрь»	Оржоникидзе	675	+70	165	+18
Свердлов номли	Юқори Чирчиқ	671	+27	343	+37
С. Раҳимов номли	Калинин	669	+63	138	+18
Охунбобоев номли	Калинин	664	+42	145	+10
«Ленинизм»	Янгийўл	647	—25	153	+3
«Коммунизм»	Бекобод	640	+224	74	+27
«Маданият»	Оржоникидзе	620	+144	170	+49
«Ленинград»	Оққўрғон	618	+64	165	—280
«Полярная звезда»	Ўрта Чирчиқ	604	+100	162	+33
«Коммунизм»	Янгийўл	601	+109	114	+11
Энгельс номли	Юқори Чирчиқ	601	+138	122	+33
Ленин номли	Оққўрғон	580	+64	159	+15
Оржоникидзе номли	Калинин	579	+183	100	+25
Ҳамза номли	Оққўрғон	577	+4	131	+3
«Ленинобод»	Юқори Чирчиқ	571	+19	112	—
Куйбишев номли	Калинин	566	+186	46	—9
Куйбишев номли	Оққўрғон	564	+95	68	+21
Ленин номли	Калинин	564	+44	98	+22
Ильич номли	Калинин	555	—48	110	—
«Победа»	Оққўрғон	550	—6	81	+3
Ленин номли	Бекобод	550	+76	135	+12
«Ленин йўли»	Ўрта Чирчиқ	543	+22	90	+5
«Октябрь 40 йиллиги»	Янгийўл	543	—138	71	—18
Охунбобоев номли	Ўрта Чирчиқ	532	+80	91	+22
Свердлов номли	Оққўрғон	531	—4	150	+13
Ленин номли	Ўрта Чирчиқ	524	+119	53	+4
«Коммунизм»	Бўка	524	—5	40	+5
«Қизил Октябрь»	Янгийўл	519	+7	70	+2
«Интернационал»	Янгийўл	517	—49	62	—1
Ленин номли	Оржоникидзе	511	—15	190	—11
Икромов номли	Ўрта Чирчиқ	511	+111	55	+20
«Партия XXII съезди»	Калинин	507	—65	74	+3
Киров номли	Янгийўл	503	—24	70	+5
Турсунқулов номли	Янгийўл	499	+3	135	+9
К. Маркс номли	Янгийўл	499	+215	80	+51
«Коммунист»	Оржоникидзе	498	+86	102	+16
«Коммуна»	Юқори Чирчиқ	494	+142	143	+41
Охунбобоев номли	Пискент	492	+145	98	+30
Навоий номли	Оққўрғон	488	+208	44	+20
Киров номли	Оржоникидзе	486	+12	144	[illegible]
Жданов номли	Бўстонлиқ	483	+70	98	[illegible]
Свердлов номли	Ўрта Чирчиқ	483	+166	76	[illegible]
Фрунзе номли	Бўка	478	+33	51	[illegible]
Тимирязев номли	Бўка	464	—33	33	[illegible]
«Қизил ту»	Бўстонлиқ	461	+76	82	[illegible]
«Заря коммунизма»	Оққўрғон	461	+11	108	[illegible]
Энгельс номли	Оққўрғон	460	+69	107	[illegible]
«Ленинобод»	Оққўрғон	458	+87	88	[illegible]
Навоий номли	Янгийўл	451	—	48	[illegible]
«Правда»	Оржоникидзе	447	+68	141	[illegible]
«Северний маяк»	Ўрта Чирчиқ	445	+24	125	[illegible]
«Ленинград»	Бўстонлиқ	442	+49	90	[illegible]
«Москва»	Янгийўл	440	—33	44	[illegible]
Ленин номли	Янгийўл	439	+9	153	[illegible]
Ниёзов номли	Янгийўл	436	—31	77	[illegible]
Ильич номли	Бўка	425	—77	48	[illegible]
«Озод»	Оққўрғон	424	+11	64	[illegible]
Жданов номли	Янгийўл	424	+116	56	[illegible]
К. Маркс номли	Оққўрғон	421	+84	40	[illegible]
«Партия XXII съезди»	Ўрта Чирчиқ	415	—110	38	[illegible]
«Партия XXII съезди»	Оққўрғон	414	+37	54	[illegible]
Ленин номли	Пискент	414	+55	62	[illegible]
«Победа»	Бекобод	412	+76	74	[illegible]
Киров номли	Оққўрғон	411	—4	64	[illegible]
К. Маркс номли	Бўстонлиқ	410	+47	66	[illegible]
Куйбишев номли	Ўрта Чирчиқ	409	—18	75	[illegible]
Калинин номли	Юқори Чирчиқ	406	—17	86	[illegible]
К. Маркс номли	Ўрта Чирчиқ	403	—120	66	[illegible]
Гулистон	Юқори Чирчиқ	401	+44	116	[illegible]
«Москва»	Оққўрғон	400	+27	48	[illegible]
Дзержинский номли	Бекобод	392	—	124	[illegible]
Фрунзе номли	Бўстонлиқ	390	+17	76	[illegible]
Калинин номли	Янгийўл	389	—53	74	[illegible]
Навоий номли	Бекобод	385	—34	86	[illegible]
Калинин номли	Оққўрғон	384	+58	25	[illegible]
«Коммунизм»	Ўрта Чирчиқ	379	+31	47	[illegible]
«Ленинизм»	Оққўрғон	375	+26	35	[illegible]
Ҳ. Олимжон номли	Оққўрғон	373	+31	46	[illegible]
Энгельс номли	Ўрта Чирчиқ	372	—7	67	[illegible]
«Партия XIX съезди»	Бўка	371	—3	37	[illegible]
Охунбобоев номли	Оққўрғон	371	+1	37	[illegible]
Свердлов номли	Пискент	369	+44	79	[illegible]
«Ленин йўли»	Бўка	366	—56	63	[illegible]
«Ленинобод»	Бўка	359	+11	32	[illegible]
Фрунзе номли	Янгийўл	358	—42	56	[illegible]
«Партия XX съезди»	Бўка	357	—29	35	[illegible]
«Қозоғистон ССР 30 йиллиги»	Бўстонлиқ	351	+5	92	[illegible]
Охунбобоев номли	Янгийўл	341	—104	92	[illegible]
Ҳамза номли	Бўка	336	—175	70	[illegible]
Калинин номли	Бўстонлиқ	328	—42	48	[illegible]
Мичурин номли	Бўка	327	—77	44	[illegible]
Терешкова номли	Ўрта Чирчиқ	319	—51	30	[illegible]
Жамбул номли	Бўка	316	+31	25	[illegible]
Калинин номли	Ўрта Чирчиқ	306	+75	48	[illegible]
Энгельс номли	Янгийўл	301	—37	21	[illegible]
«Гулистон»	Пискент	301	+17	60	[illegible]
«Ленинизм»	Бўка	298	—70	38	[illegible]
«Коммунизм»	Оққўрғон	297	—6	36	[illegible]
«ЎзССР 30 йиллиги»	Янгийўл	296	—88	51	[illegible]
Тельман номли	Пискент	293	—66	37	[illegible]
К. Маркс номли	Бўка	285	+243	42	[illegible]
«Партия XXI съезди»	Янгийўл	296	—88	31	[illegible]
С. Раҳимов номли	Янгийўл	258	—29	23	[illegible]
СОВХОЗЛАР					
«Чиноз»	Янгийўл	844	—30	1083	[illegible]
«Ғаллақудуқ»	Оҳангаран	816	+193	66	[illegible]
«Химик»	Оржоникидзе	751	+27	151	[illegible]
«Партия» XXI съезди»	Калинин	739	+244	119	[illegible]
1-«Далварзин»	Бекобод	720	+165	260	[illegible]
2-«Далварзин»	Бекобод	714	+26	252	[illegible]
1-«Қибрай»	Оржоникидзе	707	+38	71	[illegible]
Паррандачилик фабрикаси	Калинин	704	+234	85	[illegible]
«Дўрмон»	Оржоникидзе	666	+4	53	[illegible]
Тошкент паррандачилик фабрикаси	Оржоникидзе	659	—	55	[illegible]
7-«Паркент»	Юқори Чирчиқ	657	+113	115	[illegible]
«Ўрта Сарой»	Ўрта Чирчиқ	641	—40	138	[illegible]
«Қуйи Чирчиқ»	Оққўрғон	638	—44	113	[illegible]
«Дамачи»	Калинин	635	+26	89	[illegible]
«Келес»	Калинин	629	—2	89	[illegible]
«Олмазор»	Янгийўл	623	—126	52	[illegible]
«Бўзсув»	Калинин	612	+122	143	[illegible]
«Юқори Чирчиқ»	Юқори Чирчиқ	612	+63	89	[illegible]
«Москва»	Калинин	594	—406	46	[illegible]
Юсупов номли комбинат	Янгийўл	581	+47	206	[illegible]
Серго номли	Оҳангарон	581	+51	75	[illegible]
«Бўка»	Бўка	573	+39	178	[illegible]
2-«Назарбек»	Калинин	572	+77	54	[illegible]
«Тошкент»	Калинин	571	—122	22	[illegible]
«Октябрь 50 йиллиги»	Бекобод	560	+199	59	[illegible]
1-«Оҳангарон»	Оҳангарон	558	—47	382	[illegible]
Тошкент от заводи	Оҳангарон	554	+14	319	[illegible]
Волков номли	Оққўрғон	539	—136	91	[illegible]
Ойбек номли	Бекобод	526	+110	98	[illegible]
«ЎзССР беш йиллиги»	Оққўрғон	522	—180	302	[illegible]
Вахрушев номли	Пискент	502	+169	52	[illegible]
«Коммунизм»	Оққўрғон	502	+37	112	[illegible]
2-«Пискент»	Пискент	497	+71	175	[illegible]
«Қорасув»	Калинин	491	—120	96	[illegible]
1-«Оққўрғон»	Оққўрғон	486	+50	196	[illegible]
1-«Пискент»	Пискент	474	—17	193	[illegible]
4-«Далварзин»	Бекобод	470	—	56	[illegible]
«Партия XXIV съезди»	Янгийўл	460	—3	48	[illegible]
1-«Назарбек»	Калинин	455	—32	151	[illegible]
Свердлов номли	Янгийўл	447	+70	159	[illegible]
1-«Тошкент»	Калинин	444	+30	91	[illegible]
2-«Тошкент»	Калинин	433	+40	84	[illegible]
«Хўжакент»	Бўстонлиқ	410	—13	250	[illegible]
3-«Оҳангарон»	Оҳангарон	405	—22	122	[illegible]
4-«Оҳангарон»	Оҳангарон	392	+29	171	[illegible]
«Кўкорол»	Бўка	390	+60	59	[illegible]
2-«Оҳангарон»	Оҳангарон	360	—50	129	[illegible]
3-«Далварзин»	Бекобод	332	—39	50	[illegible]
Сегизбоев номли	Оққўрғон	305	—139	107	[illegible]
«Бўстонлиқ»	Бўстонлиқ	301	—7	182	[illegible]
«Ленинград»	Бекобод	270	+21	52	[illegible]
«Олмалиқ»	Оҳангарон	208	—166	63	[illegible]

МАРРА 45 ЦЕНТНЕР

Шу кунларда «Победа» колхозида баҳорги ишлар ҳар қачонгидан қизғин бораяпти. Колхознинг ҳар бир бригада ва звеносида бўлманг, баҳор тараддуди авжида. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қўшбоқ Эгамбердиев бошлиқ бригада пахтакорлари баҳорги ишларни айниқса намунали йўлга қўйишган. Заршунослар ўтган йили 135 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳирмон кўтаришган эдилар. Уларнинг бу йилги мақсади гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришдир. Бригада пахтакорлари бутун харакатлари ана шу мақсадга қаратилгандир.

З. ЮСУПОВ.

Бекобод райони.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

СОВЕТ ФИЛЬМЛАРИ ХАФТАЛИГИ

ЖАЗОИР, 18. Жижели шаҳридаги марказий кинотеатрида «Қўлга тушмас қасоскорлар» Совет бадиий фильмини кўрсатиш билан совет фильмлари ҳафталиги бошланди. Бу ҳафталик «Жазоир—СССР» ва «СССР—Жазоир» дўстлик жамиятлари доирасида ташкил қилинди.

Ҳафталик давомида жазоирлик томошабинлар Совет бадиий ва ҳужжатли фильмлари билан, шунингдек Совет кинематографиясининг ривожланиш тарихи тўғрисида ҳикоя қилувчи фотовиставка билан танишдилар.

ИСЛОМОБОДДА СОВЕТ ВИСТАВКАСИ

ИСЛОМОБОД, 18 апрель. (ТАСС). Бугун Покистон пойтахтининг кинотеатрида «Совет рассомларининг асарларида В. И. Ленин образи» деган мавзуда виставка очилди. Стендларда таниқли Совет рассомларининг жаҳон пролетариати доҳийсининг ҳаёт йўли ва революцион фаолиятини акс эттирган асарлари репродукциялари бор.

КОМБОДЖАДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

НЬЮ-ЙОРК, 18 апрель. (ТАСС). Кеча Пномпенда Камбоджа ҳукумати истеъфога чиққанлиги эълон қилинган эди. Ассошиэйтед Пресс агентлиги Камбоджадаги аҳволга тўхталиб, ана шу истеъфо Оқ уйнинг махсус вакили генерал Хейгнинг Камбоджа пойтахтига яқинда қилган визити билан боғлиқ эканлигини таъкидлади. Айтишларига қараганда, Америка томони ҳозирги Пномпень маъмуриятининг состави кенгайтирилса яхши бўлар эди, деган «истакни билдиради».

НЬЮ-ЙОРК, 18 апрель. (ТАСС). Америка ахборот агентликлари Пномпень атрофида давом этаётган жанглар тўғрисидаги хабарларни бериб турищибди. Ватанпарвар кучлар пойтахтдан 40 километр жанубдаги Трамкхнар шаҳрида, шунингдек Такео шаҳрида кўча жанглари олиб бормоқдалар. Озодлик кучлари Сиам кўрфази соҳилдаги Кеп шаҳрини ишғол қилдилар.

ҲАҚЛИ ТАЛАБ

ПАНАМА, 18. Панама радио, телевидение ходимлари ва профессионал артистлар федерацияси Панама канали зонасида жойлашган Америка радио ва телевидение станцияларининг национализация этилишини талаб қилди.

АҚШ 1903 йилда Панамага мажбуран тиқиштирган шартномага асосан канал зонаси устидан тўлиқ назоратни амалга оширмоқда. АҚШ Панама территориясининг ана шу қисмида ўз пропаганда муассасаларининг кенг шохобчаларини вужудга келтирди.

Национализация қилиш тўғрисидаги талаб Панама ташқи ишлар министри Хуан Антонио Текга топширилди.

ЖИДДИЙ ҚИЙИНЧИЛИКЛАР

РИМ, 18. Италиянинг жанубига доир проблемалар билан шуғулланувчи бюджет ва иқтисодий планлаштириш министрлигининг мамлакатнинг аҳволи тўғрисида эълон қилган докладида, Италиядаги мактабларни, техника билим юртларини, университетларни битириб чиққан ёшлар ишга жойлашишда жиддий қийинчиликларга дуч келмоқдалар, дейилади.

Биринчи марта иш қидираётган ёшлар 1972 йилда бундан олдинги йилга нисбатан 105 минг нафар кўпайди, дейилади мазкур докладда. Аммо саноатнинг ўзидагина шу давр ичида 118 мингта иш жойи қисқарди.

✦ ОЗОДЛИК ороли — Куба ёшлари шу йилнинг ёзида ГДР пойтахтида ўтказиладиган X Бутунжаҳон ёшлар ва студентлар фестивалига тайёргарликни қизитиб юбордилар. Кубалик йигит ва қизлар фестивалга социалистик қурилиш ишига қўшаётган меҳнат улушлари ҳақидаги рапорт билан борадилар. Шу боисдан мамлакатда делегация составига кириш учун ўзаро мусобақани қизитиб юбордилар. Суратда: бўлажак фестиваль муносабати билан Гаванада ўтказилган митинг. Плакатда «Энг яхшилар фестивалга» шиори ёзилган.

Пренса Латина — ТАСС фотоси.

НГИ МАГАЗИН

Олой бозорида 39-хўжалик лари магазини ишга тушиди. Бу улкан савдо тармоа харидорлар учун барча айликлар яратилган. Бу ер- ҳар куни пландаги 3 минг ўрнига 3,5—4 минг сўмлик до қилинмоқда.

— Аҳил коллективимиз беш ликнинг учинчи йилида нга қўшимча равишда юз г сўмлик маҳсулот сотишаҳд қилишган, — дейди ман директори А. Умаров.

Пойтахт шаҳардаги катта орда ишга туширилган бу ан савдо тармоғи хизмати- меҳнаткашлар мамнун ишяпти.

С. СУЛТОНОВ.

АЛОҚА ТУҲФА

Областимизнинг кўпчилик колхоз ва совхозларида, он марказларида янги алоқа лимлари, алоқа узели, телен станциялари мавжуд. Буонинг кўпчилиги аҳолига тез соз хизмат қилаётир. Тўққизчи беш йилликнинг ҳал қивчи учинчи йилида яна бир нча янги алоқа бўлимлари, ллари, телефон станциялари риб ишга туширилади.

Ғазалкент шаҳрининг меҳнатшлари ҳадемай мамлакатимизнинг турли шаҳарлари бин гаплашиш имконига эга бўдилар. Бу ерда уч қаватли ги алоқа узели биноси ишга ширилади. Унда почта, телеаф ва шаҳарлараро телефон нкти ташкил этилади.

Шундай узелни «Қибрай» сёлкасида ҳам ишга тушириш лжалланмоқда. Ҳозир Нанай, умсон посёлкаларида алоқа лимлари қуриш ишлари олиб рилаётир. Шу йилнинг охирибориб Бектемир, Келес масви ва Назарбек қишлоғида м янги алоқа бўлимларини га тушириш мўлжалланмоқ-.

Областимизнинг кўпчилик шар ва район марказларида ян- АТСлар ишлаб турипти. Ўтн йили Чирчиқ шаҳрида 2200 омерли янги АТС ишга туширилган эди. Бу йил яна 1800 омерли АТС ишга тушириладi. Бундай АТСлар Бекобод аҳрида ҳам фойдаланишга топирилади. Бундан ташқари Бўда 500 номерли, Алимкентда 00 номерли, «Назарбек» совози марказида эса 350 номери янги АТСни ишга тушириш ўлжалланмоқда.

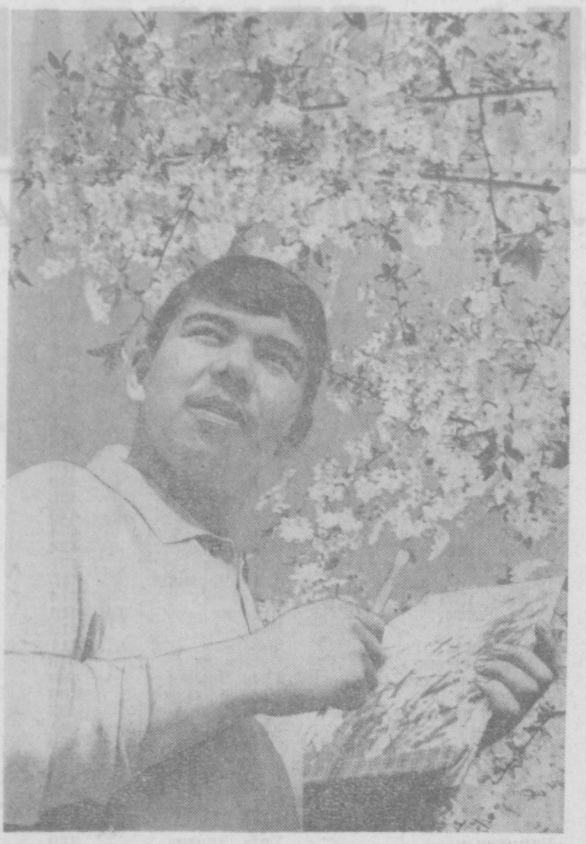

НАВБАҲОР ИЛҲОМИ. Ж. ТЎРАЕВ фотоэтюди.

ҚАРМОҚНИ ҚАЕРГА ТАШЛАШ КЕРАК

Балиқларни ўсиш даврида қўриқлаш ҳамда уларга яхши шароитлар яратиб бериш мақсадида «Узбекрибвод» ташкилоти бир қанча тадбирларни белгилаб чиқди. Жумладан, Сирдарё ва Амударёда 31 майгача, қолган сув ҳавзаларида 16 апрелдан 1 июнгача балиқ тутиш ман этилади. Чунки, балиқларнинг урчиш пайтида мураккаб биологик жараёнлар вужудга келади. Ҳозирги кунда балиқлар худди ана шундай даврни бошидан кечирмоқда. Шунинг учун ҳам барча табиатни севувчилар балиқларни сақлашлари лозим. Урчиш даврида балиқларни тутиш эмас, балки сув ҳавзаларида қайиқларда сузиш ҳам ман этилади.

«Узбекрибвод» ташкилоти балиқ тутиш ишқивозларининг кўп минг кишилик армиясини ҳисобга олиб, махсус сув ҳавзалари ажратди. Бу жойларда балиқ тутишга рухсат этилади. Масалан, Тошкент областида Ангрен дарёсининг чегарасидан икки километр пастда ва Чирчиқ дарёсининг чегарасидан икки километр юқорида балиқ овлаш мумкин. Шунингдек, Тошкент денгизида, учинчи ва тўртинчи Бўзсув ГЭСида, Далварзин қўлларида балиқ овлашга рухсат этилади.

Юқорида номлари таъкидланган сув ҳавзаларида фақат битта қармоқ билан бир киши иккита балиқ тутиши мумкин. Бу қоидаларни бузган киши жавобгарликка тортилади.

М. МАХМУТОВ,
балиқ қўриқлаш жамоатчи инспектори.

ИНСОН ҚАДРИНИ УНУТГАНЛАР

«Ҳурматли редакция, 1972 йил 28 июль куни бошимга оғир мусибат тушди. Беш яшар қизимни машина босиб кетди. Милиция ходимлари фожиа содир бўлган дастлабки кунлар елиб-югуришди. Иш терговга ўтгач, нимагадир совуққонлик пайдо бўлди. Мен, айбдор тегишли жазосини олади, деган умидда эдим. Орадан ойлар ўтди. Мен эса бетоб ётиб қолдим. Яқинда билсам фарзандимнинг умрига завол етказган шофер ҳеч қандай жазоға тортилмапти.

Милиция ходимлари жабр-дийдалардан ҳеч нарса сўрамади. Ҳатто шофер узр сўрашни ўзига эп билмади.

Ҳурматли редакция, ҳақиқий аҳволни аниқлашга ёрдам беришингизни сўраймиз.

М. АВАЗОВ...».

Оржоникидзе районидаги Байтқўрғон қишлоғига кеч оқшом етиб бордик. Қишлоқ чароғон. Теварак-атроф хонадонлардан кулгу, гурунг эшитиларди. Музика садолари янграрди. А. Навоий кўчасидаги 47-уйда эса ғамгин сукунат ҳукм сурарди. Ичкарига кирдик. Тўшакда шипга боққан ҳолда ётган бемор бизни кўриши билан туриб ўтиришга уринди.

— Безовталанманг, — деди меҳрибонлик билан Нури опа ва умр йўлдошини биз томон ўгирилиб олишига ёрдамлашди.

Шу пайт майин шабада эпкини дарпардаларни ўйноқлади. Бемор ҳовли томон нигоҳ ташлаб: «баҳор, бинафша, тол барглар ёзипти» деб шивирлади.

Шу илк баҳорда Комила дугоналари билан ариқ бўйларидан бинафша терарди. Тол баргакларидан сочларига кокил тақиб уйига гулгул очилиб кирарди. Ота қучоғига, она бағрига отилиб, ўйнабкуларди, эркаланарди. Энди ҳеч қачон бу уйда жажжи Комиланинг гурунги янграмайди, висоли кўринмайди.

Маҳамадазим ака Авазов ўттиз йил шифокорлик қилган. Инсон саломатлиги учун беморлар бошида тунларни бедор ўтказган. У инсон қадр-қимматини унутган кишилар борлигини билмаган экан. Шунинг учун ўз хизмат вазифасини ҳалол ўтамаган айрим милиция ходимларидан қаттиқ ранжимоқда, руҳан эзилмоқда.

— Бу оғир мусибат, айрилиқ, ҳаётимизга раҳна солди. Иложимиз қанча! — дейди Нури опа эрига телмуриб. Милиция ходимлари биздан бир оғиз ҳам сўрамай нетмай ишни ёпди-ёпди қилиб юборишди. Оиламизга кўрсатилган бу ҳурматсизлик, менсимаслик дардимизга дард қўшди.

Ишдаги материаллар билан танишмоқ учун Қибрай посёлкасига келдик. Район ички ишлар бўлимининг бош терговчиси К. Аҳмедовдан Комила Авазованинг ўлими билан боғлиқ бўлган дело билан танишишни илтимос қилдик. Бош терговчи делони тушгача қидирди, тополмади. Лекин «1972 йил 28 июль куни соат 11 дан 30 минут ўтганда Байтқўрғон қишлоғидаги Навоий кўчасида беш-олти яшар чамасидаги қизчани автомашина уриб кетди ва у ҳалок бўлди» деган хабар рўйхатга олинган. Лекин бу ҳақдаги иш материаллари ҳеч қаерда йўқ.

— Тавба, — деди бош терговчи ажабланиб, — қаёққа ғойиб бўлибди. Кейин у: «бу иш юзасидан тергов олиб борган милиция старший лейтенанти ўртоқ Ражабов эди. У область ички ишлар бошқармасига олиб кетганга ўхшайди», — деб ҳижолатдан осонгина қутилди.

Бошқармага бордик. Милиция подполковниги ўртоқ Ш. Шомаҳмудовга мурожаат қилдик.

— Бундай бўлиши мумкин эмас,—деди у ва бирга бош терговчи Аҳмедов ҳузурига келдик.

— Нимага ўртоқларни беҳуда овора қилиб юрибсиз, — деди подполковник аччиғланиб. — Делони топинг.

— Қидирдик, — деди ҳижолат тортиб Аҳмедов, — ҳеч қаерда йўқ.

— Бу қандай масъулиятсизлик!

БИР ХАТ ИЗИДАН

Шу он Аҳмедов биз томон юзланиб:

— Эртага келинглар, албатта топиб қўяман, — деди.

Эртаси куни яна келдик. Бош терговчи қаёқдандир ўн олти варақдан иборат «дело» деб аталган ҳужжатларни қўлимизга тутқазди. Воқеа бундай бўлган:

...Комила Авазова 16 ёшли опаси билан колхоздан ўт юлиб келаётганда бекатда тўхтаб турган автобус орқасидан ўтган. Шунда 34-40 ТНГ номерли ГАЗ-69 автомашинаси ҳайдовчиси В. Осипов уриб кетади. Воқеа содир бўлган жойга дарҳол милиция ва автоинспекция ходимлари етиб келишади. Тузилган с х е м а д а кўрсатилишича, Комилани машина урганда у 12 метр чамаси масофага учиб тушган. Машина эса 17 метр нарига бориб тўхтаган.

Бу иш юзасидан жиноий иш қўзғаб тергов олиб бориш Ражабовга топширилади. У беш-олти кишидан фикрларини қарама-қарши бўлган тушунтириш хати ёздириб олиб, ишга тикади. Суд медэкспертнинг хулосаси тайёр бўлмасданоқ «яшин тезлиги»да ишни рад этиш ҳақида 6 августда қарор чиқариб, шоферга сенда айб йўқ экан деган мазмунда ҳужжатларни қайтариб беради. Бу билан Ражабов Ўзбекистон ССР жиноий қонунлар мажмуасининг тегишли моддасига хилоф равишда иш тутади.

— Мен Ражабовга жиноий иш қўзғатиб тергов олиб боришни уқдирган эдим,— дейди К. Аҳмедов, — лекин нимагадир шундай қилмабди. Жиноий иш қўзғатмай туриб, тергов бошлаш қонунда ман этилган.

— Терговчи ўз қарори билан жабр-дийдаларни таништириши керакмиди?

— Албатта. Бу қонунда кўрсатилган, — деди бош терговчи.

Кўриниб турибдики, Ражабов масъулиятни мутлақо ҳис этмаган ҳолда пала-партиш иш юритган. Бинобарин бу мураккаб ишни бир ҳафтада юмалоқ-ёстиқ қилиб галадонга ташлаган.

Фикримизнинг далили учун терговчининг ўз қўли билан ёзилган ва имзо чекиб тасдиқланган қароридан айнан кўчирамиз: «...Ўғил бола К. Авазов ўзининг эҳтиётсизлиги билан ҳалок бўлди». Яна бир ерда: «...Ўз онаси билан автобус орқасидан шофёр Осиповга кўринмайдиган ҳолда турган» дейди. Мантиқсиз жумлалар! Марҳума — қиз бола. Кейин у 6 ёшда бўлган. (Материалларда 4 ёшда деб кўрсатилган). Фараз қилайлик, марҳума терговчи айтгандек, 4 ёшда деб. Хўш, шу ёшдаги бола кўча ҳаракати қоидасини биладими? Ниҳоят фожиа содир бўлганда эса унинг онаси Нури опа уйда эди.

— Рад этилган тергов материалларини прокурор назоратига топшириладими? — сўрадик бош терговчидан.

— Албатта, — деди у, — лекин нимагадир ўртоқ Ражабовнинг хаёлидан кўтарилган.

Мазкур иш юзасидан район прокурори О. Сойиббердиев билан гаплашдик. У воқеага тушунгач, ишнинг нотўғри ҳал этилганлигини эътироф этди. Сойиббердиев шу йил 2 мартда Ражабовнинг чиқарган қарорини бекор қилиб, ички ишлар бўлимига қайта терговга юборади.

Бу жиноий ишни қайта тергов қилиш учун 27 мартда ички ишлар бўлимига юборилади. У нимагадир жиноят-қидирув ишлар бўлимига топширилади. «Дело»ни ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари ўртоқ Файзуллаев билан қидириб тополмадик. Бўлим бошлиғи Т. Муҳаммаджонов шу куни йўқ эди. У билан 28 мартда учрашдик.

— Ҳа, мен бу иш билан танишдим, — деди Муҳаммаджонов, — ўтган куни шофер Осиповни чақириб суҳбатлашдим. У айбини бўйнига оляпти.

Шундан кейин ўртоқ Муҳаммаджонов «дело»ни терговчи Ибодуллинга т о п ш и р ганлигини, шу куни унинг йўқлигини, бизлардан эса бошқа куни келишимизни илтимос қилади.

Йўлда кетатуриб бундай ишлар билан жиноий-қидирув бўлими ходимлари шуғулланмас эди-ку, деган фикр миямизга келади. Дарҳақиқат, фикримиз тўғри бўлиб чиқди. 30 мартда ўртоқ Ибодуллин ҳузурида бўлганимизда:

— Бундай иш билан шуғулланиш бизнинг вазифамизга кирмайди, — деди у, —бош терговчига учрашинглар.

Ўртоқ Аҳмедов билан олтинчи бор учрашишимиз эди. У ниҳоят шофёр Осипов устидан жиноий иш қўзғатиб, терговчи Ализаровга топширганлигини айтади. Бироқ, Ализаров иш билан қаергадир кетган экан. Пойладик келмади. 3 апрелда шу иш юзасидан яна ички ишлар бўлимига келдик. Ўртоқ Ализаров ҳақиқатан жиноий иш қўзғатилганлигини, барча юридик ҳолатларни чуқур ва атрофлича текширажагини айтади. Ниҳоят қонуний қарорга келинибди. Бироқ, жабр-дийдалар ҳамон бу ишнинг тақдири нима билан тугалланишига илҳақ бўлиб турипшибди. Юзга айтганнинг заҳри йўқ. К. Аҳмедов Ражабовнинг процессуал қонунга мувофиқ тергов юритмай қўпол хатога йўл қўйганлигини эътироф этиб, зиммасига юклатилган масъулиятни бошидан соқит қилмоқчи. Аслида у вазифасига кўра тергов ишларининг тўғри боришини назорат қилиб туриши, йўл қўйилган хатоларни тузатиб бориши зарур эди. Хуллас, бу жиноий иш саккиз ойдан зиёд вақт ичида гоҳ йўқолиб, гоҳ топилиб, қўлдан-қўлга ўтиб келмоқда. Ҳа, фақат инсон қадрини унутганларгина шундай муносабатда бўладилар.

Ўйлаймизки, область прокуратура ва область ички ишлар бошқармасидаги ўртоқлар бу ишга нуқта қўядилар.

М. ИБРОҲИМОВ,
А. ФОЗИЛОВ.

БИЛДИРИШ

Тошкент ишчи-мухбирлар университети тингловчиларининг навбатдаги машғулоти бугун ўтказилади.

Спорт

СОВЕТ ФУТБОЛЧИЛАРИ ҒАЛАБАСИ

СССР терма командаси футболчилари Киев шаҳрида Руминия терма командаси билан ўртоқлик учрашуви ўтказдилар. Ҳисоб 2:0. Тўпларни Онишченко (18-минутда) ва Мунтян (64-минутда) киритдилар. Совет командаси қуйидаги составда ўйнади: Рудаков (Пильгуй), Дзодзуашвили, Ольшанский, Ловчев, Капличний, Колотов, Мунтян, Васенин (Фоменко), Андриасян, Онишченко, Блохин (Федотов).

СССР ва Руминия ёшлар терма командалари Одесса шаҳрида куч синашишди. Бу ерда ҳам ҳисоб 2:0 бўлди. Тўпларни Жуков ва Кипиани киритдилар.

ҚИЗҒИН УЧРАШУВЛАР

Узбекистон шахмат чемпионатининг ўн иккинчи тури қизғин курашлар билан ўтди. Тошкентлик мастерликка номзод Прокопенко республика чемпиони Маслов билан бўлган учрашувни бир сипоҳи ортиқ ҳолда кечиктирди. Г. Аъзамов икки сипоҳини қурбон қилиб Г. Борисенкога кишти қойим эълон қилди ва дуранг натижага эришди.

Жуда кўп учрашувлар кечиктирилди. Ҳозирча Маслов 10 имкониятдан, Борисенко 11 имкониятдан 7,5 тадан очкога эга. И. Бирбрагер 11 ўйиндан 7 очко тўплаб, бир учрашувни кечиктирди.

ҲАР ТЎҒРИДА

ТЎЛҚИНЛАР ВА ТОҒЛАР

Ультрақисқа радиотўлқинлар тўғри чизиқ бўйлаб тарқалади, деган гап узоқ вақтгача оддий ҳақиқат бўлиб келди.

Кейинчалик олимлар сира ақлга тўғри келмайдиган жуда ғалати бир қонуниятни аниқлашди. Буни қарангки, агар радио тўлқинларини юборувчи нуқта билан қабул қилувчи нуқта ўртасида тоғ тизмаси бўлса, ультрақисқа тўлқинлар қайтага яхшироқ қабул қилинар экан! Воажаб, бу қанақаси?

Маълум бўлдики, тоғларда, хусусан, ханжардай ўткир чўққилар атрофида ҳавонинг зичлиги кескин ўзгараркан, радиотўлқинлар ҳам бундай муҳитда ўз йўналишини ўзгартириб юборар ва буннинг натижасида уларнинг тарқалиши аввалгига қараганда ниҳоятда ошиб кетаркан. Олимлар бу ҳодисага «тўсиқ ҳисобига кучайиш» деган ном бердилар.

Шунинг учун ҳам тоғли районларда ультрақисқа тўлқинларда олиб бориладиган эшиттиришларни телевизион марказдан юзлаб километр нарида туриб ҳам бемолол томоша қилинаверади.

ОҒРИҚ — ЁМҒИР ДАРАКЧИСИ

Ғарбий Африканинг Того ва Дагомея республикаларида қачон ёмғир бўлишини аниқ айтиб берадиган одамлар бор. Аммо улар фолбинлар эмас.

Гап шундаки, ёмғир ёғишидан аввал сув буғининг босими 30 процентга ортади, атмосфера босими эса пасаяди. Натижада қизил қон таначалари — эритроцитлар деформацияланиб, қон томирларида суст ҳаракатлана бошлайди. Бундай пайтда кишининг аъзойи бадани увишиб оғрийди. Бу оғриқ эса ёмғир даракчисидир.

Серқуёш республикамизда

ҚУПЛАБ СУТ СОҒИБ ОЛИНМОҚДА

АНДИЖОН. «Савай» совхозида янги хушхабар тарқалди. Сут соғувчи Ойзода Тўланова беш йилликнинг бошидан бери сут соғиш бўйича 4,5 йиллик топшириқни адо этди.

Чорвадорларнинг Бутуниттифоқ мусобақасига қўшилган таниқли сут соғувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони О. Тўланова ўз зиммасига олган беш йиллик топшириқни уч йилда бажариш мажбуриятини қабул қилди. 27 ой давомида 220 тонна сут соғиб олди. Бутун беш йилликда эса 277 тонна сут соғиб олиш планлаштирилган эди. Биринчи кварталда Ойзода ўзига бириктилган 25 бош сигирнинг ҳар биридан 1100 литрдан сут соғиб олди. Тўланова йил охиригача ҳар бир сигирдан 4100 литр сут соғиб олишга сўз берди.

ҚУРИҚ ЕРДАГИ ПОЧИН

ҚАШҚАДАРЁ. Қарши чўлига ҳам баҳор келди. Биринчи пахтачилик совхози далаларида трактор гулдуроси таралмоқда. Механизаторлар дастлабки ўнлаб гектар ерга чигит экиб бўлишди. Шу мавсумда улар минг гектардан зиёд ерга чигит, маккажўхори ва беда экишади.

«Қаршистрой» бошқармасидан ЎзТАГ мухбирига хабар қилишларича, қўриқ ерлар барвақт текисланиб ариқ ва зовур системалари билан таъминланган. Ҳозир қўшни участкаларда мелиорация ишлари давом эттирилмоқда. Шундай қилиб, йил охиригача яна бир неча пахтачилик хўжалиги тузиш мумкин бўлади.

Ерлар бош планга мувофиқ ўзлаштириб борилмоқда. Ўзлаштириш биринчи навбатида 40 дан ошиқ хўжалик тузилиши кўзда тутилган. Бу хўжаликлар 20 минг гектар майдонда пахта ва бошқа экин экади.

АГИТАВТОПОЕЗД ЙЎЛГА ЧИҚДИ

УРГАНЧ. Хоразм область партия комитети ташкил этган агитавтопоезд Урганчдан йўлга чиқди. Лекторлар, маданий-оқартув муассасаларининг ходимлари агитавтопоезд билан бирга жўнаб кетдилар. Улар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг эллик йиллиги тўғрисида»ги докладининг асосий қоидалари ва хулосалари тўғрисида пахтакорларга сўзлаб берадилар.

Агитавтопоезд областнинг барча районларида бўлади.

БИЗ ВАТАНПАРВАР, ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТЛАРМИЗ

НУКУС. Нукус театрларининг саҳналари бир неча кун мобайнида ёшларга бериб қўйилди. Бу ерда партия, ватан, тинчлик ва муҳаббат тўғрисидаги қўшиқлар янгради. «Биз ватанпарвар, интернационалистлармиз!» шиори остида шаҳар ёшлари ва студентларининг фестивали ўтди. Фестивалда Туркманистон ССРдан ва Хоразм областидан келган меҳмонлар қатнашишди.

Педагогика институтининг «Ҳурлиман» ансамбли ва шу олий ўқув юртининг хор коллективи, 1-маданият уйининг рақс группаси биринчи ўринни эгалладилар.

Фестиваль программасига касби-кори бўйича энг яхши ходим деган номга сазовор бўлиш учун ёшларнинг мусобақаси ҳам киритилган эди. Автомашина ҳайдовчи ёшлар, ғишт терувчилар маҳорат ва чаққонлик учун беллашдилар.

ХУШХАБАРЛАР

ОЛМАЛИҚ. Олмалиқ сут заводи реконструкция қилиб бўлинганидан сўнг лойиҳадаги қувватига етади. Ҳозир корхона бир кеча-кундузда 45—46 тонна сут маҳсулотлари — кефир, ряженка, сут, сметана, қаймоқ, сузма ишлаб чиқармоқда. Корхонани реконструкция қилиш натижасида бу маҳсулотларни ишлаб чиқариш қарийб икки баравар кўпайди.

(ЎзТАГ).

СУРХОНДАРЁ области. Яқингинада Бойсун районининг марказида янги ипакчилик фабрикаси иш бошлади. Бу ерда йил охиригача 315 минг метр атлас ишлаб чиқарилади. Фабрика чеварлари биринчи кварталда 80 минг метр атлас ишлаб чиқардилар. Суратда: тайёрлаш цехининг илғорларидан Раъно Бўриева ва Ҳаловат Азизова ўртоқларни кўриб турибсиз.

А. Усмонов фотоси.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 дан **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.30 — **Кўрсатувлар программаси.**

Рус тилида: 17.35 — **«Бугун дирижёр сиз билан»** (музикали кўрсатув), 18.15 — **«Ахборот»** информацион программаси.

Ўзбек тилида: 18.30 — Ўн минут музика, 18.40 — **«Ахборот»** информацион программаси, 19.00— **«Бўстон»** телевизион журнал. Самарқанддан олиб кўрсатилади.

20.00 дан **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

10.55 — **Кўрсатувлар программаси.**

Рус тилида: 11.00 — **«Тим исмли машҳур ўрдакча»** (болалар учун мультфильм), 11.30 —Фильм-балет.

16.30 дан **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — **«Бухоро истиқболи».** Бухородан олиб кўрсатилади. 20.30 — «Ленин йўлидан», 21.00 — **«Партия билети»** (бадиий фильм, рус тилида). 22.30 — «Ер — бойлигимиз», 22.50 — **«Узбекистон санъат усталари»** Насим Ҳошимов.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

19.00 — Ўзбекистон Композиторлари союзининг Пленуми. **«Баҳор»** концерт залидан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида Тошкент янгиликлари. Трансляция охирида «30 йилларнинг тарихий —революцион фильмлари» (ҳужжатли фильм, рус тилида).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 19/IV да — **Самандар**, 20/IV да— **Йўқолган узук;**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 19/IV да — **Ҳалима;** 20/IV — **Тоғ гўзали;**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Вильнюс» Литва цирки артистларининг гастроллари.**

КИНО

Бомбайлик куёв — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10.40, кундуз соат 1.20, 4, кеч соат 6.40, 9 да), «ВОСТОК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5, кеч соат 8 да), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5, кеч соат 7.30 минутда);

Уйим тўри, қалбим қўри — «ДРУЖБА» (эрталаб соат 10.30, кундуз соат 12, 4, кеч соат 6, 8.40 минутда), «ВОСТОК» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун);

Дақиқалар қиммати (эрталаб соат 10, кундуз соат 12, 5, кеч соат 9.30 минутда);

Самовий саргузаштлар (кундуз соат 2, кеч соат 7 да) — «ЧАЙКА»;

Яшасин севги!— «КЎКЧА», «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5, кеч соат 8 да);

Чардаш маликаси —«МОСКВА» (эрталаб соат 10.30, кундуз соат 12.30, 5, кеч соат 7 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4.30, кеч соат 6.30 минутда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

Иссиқ кўлнинг алвон лолалари — (эрталаб соат 11, кундуз соат 1),

Сепли тўй (кундуз соат 3, 5, кеч соат 7, 9 да) — ҲАМЗА номли;

Ромео ва Жульетта — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, 5, кеч соат 8 да);

Лаутарлар — «МОСКВА» (кундуз соат 2.30, кеч соат 8.30 минутда);

Сеними, шошмайтур; Уйим тўри, қалбим қўри — «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 3 кеч соат 6, 9 да).

ТОШКЕНТ ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС БОШҚАРМАСИНИНГ 1-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ

ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ва ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда троллейбус ҳайдовчилар тайёрловчи 4 ойлик курсларга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курсларга ўқишга кирганлар трамвай ва троллейбусларда бепул юриш ва 60 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланади.

Ёлғиз кишилар прописка ва ётоқхона билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Т. Шевченко кўчаси, 28-уй.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

«ВИЛЬНЮС»

Литва цирки артистларининг гастроллари

Бадиий раҳбар — Н. Рама-наускас.

Томошалар кеч соат 8 да;

шанба кунлари — кундуз соат 3 ва кеч соат 8 да;

якшанба кунлари — кундуз соат 12, 3 ва кеч соат 8 да бошланади.

Билетларни олдиндан сотиш кассаси ҳар куни эрталаб соат 11 дан ишлайди.

Цирк яқинида 1-«Экспресс», 1, 52, 54, 25, 74, 30, 4, 19; 41, 49-автобусларнинг сўнгги бекати жойлашган.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495. Редактор ўринбосарлари—В35885, В37916. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари— В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими— В33786. Партия турмуши, ахборот ва спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В37045, хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—03379. ИНДЕКС 64697. № В—1716.